

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 07 25
COM(2012) 421 final

2011/0295 (COD)

Pakeistas pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir
manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka)**

(teikiama pagal SESV 293 straipsnio 2 dalį)

(Tekstas svarbus EEE)

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2011 m. spalio 20 d. Komisija priėmė Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) pasiūlymą¹. Šis pasiūlymas Europos Parlamentui ir Tarybai perduotas 2011 m. spalio 20 d. 2012 m. kovo 28 d. nuomonę pateikė Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas.

Nuo 2011 m. kovo mėn. vyksta tyrimai dėl galimų keleto bankų manipuliacijų, susijusių su tarpbankinio skolinimo palūkanų normų EURIBOR ir LIBOR lyginamaisiais indeksais. Įtariama, kad bankų nurodomos palūkanų normos, už kurias jie yra pasirengę skolinti, skyrėsi nuo praktiškai jiems priimtinių palūkanų normų. Taip galėjo būti keičiama EURIBOR ir LIBOR palūkanų norma, naudojama kaip lyginamasis indeksas teikiant paskolas ir įkainojant daugelį finansinių priemonių, kaip antai palūkanų normų apsikeitimo sandorius, todėl galėjo būti suabejota LIBOR ir EURIBOR patikimumu. Be to, atskiri sistemoje dalyvaujantys bankai savo įvertinimuose rinkai teikė klaidinančios informacijos apie savo tikėtinas finansavimo išlaidas.

Komisija įvertino, ar galimoms manipuliacijoms lyginamaisiais indeksais, įskaitant LIBOR ir EURIBOR, būtų taikomi 2011 m. spalio mėn. pateikti Reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka pasiūlymas ir su juo susijęs Direktyvos dėl baudžiamųjų sankcijų už prekybą vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir už manipuliavimą rinka pasiūlymas. Europos Parlamentas ypač pabrėžė šio reikalo svarbą. Atsižvelgdama į tai, kad šiuo metu nė vienas pasiūlymas netaikomas lyginamiesiems indeksams, Komisija padarė išvadą, kad tiesioginės manipuliacijos šiais indeksais nepatenka į nė vieno pasiūlymo taikymo sritį.

Nors kompetentingai institucijai gali būti sudėtinga arba neįmanoma įrodyti, kad manipuliacijos lyginamuoju indeksu padarė poveikį susijusių finansinių priemonių kainai, visos faktinės manipuliacijos svarbiais lyginamaisiais indeksais arba bandymai tai daryti gali smarkiai sumenkinti pasitikėjimą rinka, o investuotojams galėtų sukelti didelių nuostolių bei iškreipti realiąją ekonomiką, kadangi lyginamasis indeksas plačiai naudojamas kaip orientacinė norma, pavyzdžiui, palūkanų normų apsikeitimo sandoriams ir kintamų palūkanų normos paskoloms įkeičiant turtą. Todėl labai svarbu paaiškinti, kad kompetentingos institucijos šiais atvejais turėtų būti įgaliotos taikyti administracines sankcijas už manipuliavimą rinka, neprivalėdamos įrodyti ar nurodyti šalutinių problemų, kaip antai poveikio kainai. Be to, būtina imtis visų reikalingų veiksmų, kad tokiam manipuliavimui būtų užkirstas kelias, o kompetentingoms institucijoms suteikta galimybė paprasčiau skirti sankcijas. Griežta teisinė sistema patikimai atgrasys nuo tokio elgesio, taip bus apsaugoti investuotojai ir atkurtas pasitikėjimas rinka. Šios reguliavimo priemonės turėtų apimti baudžiamąsias sankcijas, kurioms taikomas iš dalies pakeistas direktyvos pasiūlymas, pridedamas prie šio pasiūlymo.

Taigi siekdama užtikrinti, kad manipuliavimui lyginamaisiais indeksais būtų taikomos bendros Europos taisyklės, skirtos piktnaudžiavimo rinka prevencijai, Komisija siūlo iš dalies pakeisti reglamento pasiūlymą.

¹ COM(2011) 651 galutinis.

2. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

2.1. Teisinis pagrindas

Šis pakeistas pasiūlymas pagrįstas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsniu ir teikiamas pagal šios Sutarties 293 straipsnio 2 dalį.

2.2. Subsidiarumas ir proporcingumas

Vadovaujantis subsidiarumo principu (Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 3 dalis), veiksmų Sąjungos lygmeniu reikėtų imtis tik tuomet, kai numatytų tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti ir todėl dėl pasiūlytų veiksmų masto ar poveikio jų geriau siekti Sąjungos lygmeniu. Dėl daugelio lyginamųjų indeksų ir šių indeksų nustatymui duomenis teikiančių subjektų tarpvalstybinio pobūdžio, taip pat dėl daugelio finansinių priemonių, kurioms gali daryti poveikį manipuliacijos lyginamaisiais indeksais, tarptautinio masto kyla realus pavojus, kad, nevykdant veiksmų Sąjungos lygmeniu, veiksmai nacionaliniu mastu bus riboto poveikio arba neveiksmingi. Atsižvelgiant į šias aplinkybes galima teigti, kad pagal subsidiarumo principą tikslinga imtis Sąjungos lygmens veiksmų.

Vadovaujantis proporcingumo principu, visi veiksmai turi būti tikslingi ir neviršyti to, kas būtina siekiant užsibrėžtų tikslų. Šiuo principu vadovautasi rengiant šį pasiūlymą.

2.3. Išsamus pasiūlymo paaiškinimas

Reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka pasiūlymo pakeitimai:

- siūlomo reglamento taikymo srities (2 straipsnis) pakeitimas, kad į jį būtų įtraukti lyginamieji indeksai;
- apibrėžčių (5 straipsnis) pakeitimas, kad būtų įtraukta lyginamojo indekso apibrėžtis, kuri grindžiama platesne Reglamento dėl finansinių priemonių rinkų pasiūlyme pateikta apibrėžtimi;
- manipuliavimo rinka pažeidimo apibrėžties (8 straipsnis) pakeitimas įtraukiant manipuliavimą lyginamaisiais indeksais ir bandymus jais manipuliuoti;
- įtraukiama nauja konstatuojamoji dalis, kurioje paaiškinama, kad išplėsta reglamento taikymo sritis ir manipuliavimo rinka pažeidimas apima lyginamuosius indeksus.

3. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pakeistas pasiūlymas neturi didesnio poveikio Sąjungos biudžetui, nei pradiniam Reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka pasiūlyme numatytas poveikis.

Komisijos reglamento dėl prekybos vertybiniais popieriais naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) pasiūlymas², COM(2011) 651 galutinis, iš dalies keičiamas taip:

1. Pasiūlymas papildomas (20a) konstatuojamąja dalimi:

„(20a) Daugelio finansinių priemonių kaina nustatoma pagal lyginamuosius indeksus. Faktinės manipuliacijos lyginamaisiais indeksais, pavyzdžiui, tarpbankinėmis palūkanų normomis, arba bandymai tai daryti gali smarkiai sumenkinti pasitikėjimą rinka, o investuotojams gali sukelti didelių nuostolių ir iškreipti realiąją ekonomiką. Todėl siekiant išsaugoti rinkų vientisumą ir sudaryti sąlygas kompetentingoms institucijoms užtikrinti aiškaus draudimo manipuliuoti lyginamaisiais indeksais vykdymą, reikia lyginamųjų indeksų atžvilgiu nustatyti konkrečias nuostatas. Būtina papildyti bendrą draudimą manipuliuoti rinka, uždraudžiant manipuliavimą pačiu lyginamuoju indeksu ir bet koki melagingos ar klaidinančios informacijos skleidimą, melagingų ar klaidinančių duomenų teikimą ar visą kitą veiklą, kuria siekiama manipuliuoti apskaičiuojant lyginamąjį indeksą, įskaitant manipuliavimą lyginamojo indekso apskaičiavimo metodu. Šios taisyklės papildo Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo nuostatas, kuriomis draudžiama sąmoningai pateikti neteisingą informaciją įmonėms, kurios teikia kainų vertinimus arba rinkos ataskaitas dėl didmeninių energetikos produktų, taip klaidinant rinkos dalyvius, kurie veikia, remdamiesi tais kainų įvertinimais arba rinkos ataskaitomis.“

2. 2 straipsnio 3 dalis papildoma d punktu:

„d) lyginamaisiais indeksais, kai perduodama informacija, duomenimis, apskaičiavimų rezultatais ar elgesiu siekiama padaryti poveikį, daromas ar gali būti padarytas poveikis lyginamojo indekso apskaičiavimui.“

3. 5 straipsnis papildomas 20 dalimi:

„20. lyginamasis indeksas – bet koks prekybinis indeksas arba viešai paskelbtas skaičius, kuris apskaičiuojamas taikant formulę vieno ar daugiau pagrindinio turto vienetų vertei ar kainoms, įskaitant apskaičiuotąsias kainas, palūkanų normas ir kitas vertes, arba tyrimo duomenims ir kuriuo remiantis nustatoma pagal finansinę priemonę mokėtina suma.“

4. 8 straipsnio 1 dalis papildoma d punktu:

² COM(2011) 651 galutinis.

„e) melagingos ar klaidinančios informacijos skleidimas, melagingų ar klaidinančių duomenų teikimas arba bet kokia veikla, kuria siekiama manipuluoti apskaičiuojant lyginamąjį indeksą.“

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas